

Hier is een kritiek op deze wetgeving op basis van rechten:

1. Schendingen van fundamentele rechten
  - Het wetsvoorstel schendt rechtstreeks de vrijheid van godsdienst, die wordt beschermd door artikel 9 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.
  - Het schendt artikel 18 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, die de vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst garandeert.
  - Het targeten van islamitische instellingen schendt de kernbeginselen van non-discriminatie en gelijke behandeling onder de wet; het niet-expliciet benoemen van moslims of islamitische instellingen in het wetsvoorstel doet er niet toe in deze, net als het wetsvoorstel en invoering van gezichtsbedekking in bepaalde publieke ruimtes; als je dit dus leest, moet je de

context van het wetsvoorstel en de motivering ervoor ook in ogenschouw nemen.

- Het ondermijnt het recht van ouders om godsdienstonderwijs te bieden dat aansluit bij hun overtuigingen en waarden.

2. Discriminerende aard

- De focus van het wetsvoorstel op islamitische organisaties onthult inherente vooroordelen en structurele discriminatie.

Het wetsvoorstel richt zich op weekendscholen en die zijn bijna allemaal, of de ruime meerderheid ervan, vanuit levensbeschouwelijke inspiratie actief. Er is duidelijk sprake van bias en discriminatie bij individuen/partijen die het wetsvoorstel willen invoeren en steunen (rechtse partijen) of dan wel willen beperken tot informeel onderwijs van bepaalde denominaties (christelijke

partijen).

- Het creëert een systeem met twee niveaus waarin (islamitische) gemeenschappen worden geconfronteerd met verhoogde controle. De overheid en private instellingen, zoals banken, voeren al onterecht en discriminatoir zulke controles uit op individuele burgers en (islamitische moskee) verenigingen zonder legitieme motivatie. De Toeslagenaffaire en de buitenproportionele toepassing Wwft die moslims treft zijn feitelijke uitwerkingen van zulk dual (discriminatoir) beleid.

- Deze door de staat gesanctioneerde targeting stigmatiseert een hele religieuze gemeenschap. Nogmaals, hoewel wetten algemeen geldend moet zijn zonder onderscheids des persoons, lijkt deze wet juist gericht op bepaalde type personen, namelijk moslims en/of andere religieuze

minderheden.

- Het scheidt een gevaarlijk precedent voor discriminerende behandeling van andere minderheidsgroepen. Dit volgt op de vorige reden. Nu is het informeel onderwijs in organisatorisch verband van 1 religieuze minderheid, straks wordt een andere minderheid focus van discriminerende behandeling, bijvoorbeeld moskeeën en hun preken.

3. Contraproductieve effecten

- In plaats van extremisme te voorkomen, kan dit wetsvoorstel:

- Moslimgemeenschappen vervreemden en het vertrouwen in de overheid verminderen. Die is al geschaad door de extreme uitoefening van de veiligheidsdiensten olv de premier die moskeeën liet bespioneren en islamitische scholen onterecht beschuldigde. Voor

beiden is er veel verontwaardiging geweest, maar helaas geen straf terwijl het in beide wel verkeerd is. De rechter heeft dat ook aangegeven tav onderwijs en enkele gemeenten tav het bespioneren van moskeeën.

- Religieus onderwijs stimuleren underground waar daadwerkelijk problematische content zou kunnen floreren. Weekendscholen van moslims e.a. minderheden zijn niet geheimzinnig actief maar opereren publiekelijk en adverteren ook hun diensten. Ze werken vrij op basis van hun grondrechten. Als je ze specifiek onder de aandacht wilt laten brengen door formeel en geforceerd inspectie dan zullen sommigen de vrije beoefening ervan in het publieke domein verlaten voor de verholen beoefening ervan thuis of ondergronds.

- Wrok en verdeeldheid in de samenleving

creëren. Dit is weer een slecht signaal richting religieuze minderheden, ihb moslims.

- Verhalen over discriminatie en marginalisering versterken. Dit zal niet alleen gevoele worden in NL, maar ook daarbuiten.

4. Gebrek aan noodzaak

- Er is geen bewijs dat dergelijke indringende maatregelen nodig zijn. Dit neemt niet weg dat er signalen bestaan die zorgelijk zijn of zelfs bewezen wantoestanden. Het frappante hiervan is is dat er door de decennia heen niet alleen vele signalen maar zelfs bewezen wantoestanden waren bij andere religieuze groepen - zoals de katholieke kerk en misbruik - nooit vanuit de politiek de roep is gedaan om bij zulke gemeenschappen vergaande inspectie en/of juridisch actie

te ondernemen. Werkelijk bizar, toch? O wacht, het zijn christenen en we hebben scheiding van kerk en staat dus laat de bisschop maar zelf inspecteren.

- Bestaande wetten pakken aanzetten tot geweld en discriminatie al aan. Dit bewijst ook dat er 'anti-islam' wetten gemaakt moeten worden om in de ogen van de ander 'islamitische' aanzetting tot geweld en discriminatie aangepakt moet worden.

- Reguliere strafrechtelijke kaders zijn voldoende om echte gevallen van extremisme aan te pakken. Het zou anders ook getuigen van armoede als deze bestaande kaders niet werken. Er is nergens bewezen dat de bestaande wet- en regelgeving niet werkt.

- Het wetsvoorstel lijkt een oplossing te zijn die op zoek is naar een probleem. Er is geen probleem van 'informeel onderwijs', net zo min er een probleem van formeel

onderwijs er niet is. Dat er problemen voordoen in al het onderwijs is bekend, maar er is niet EEN PROBLEEM.

5. Praktische en juridische tekortkomingen

- Wie definieert "haat" of "discriminatie" in religieuze contexten? Dit is één van de grootste problemen. Hebben jullie al effe nagelopen waar 'haat' of 'discriminatie' al gesignaleerd is in religieuze gemeenschappen, ook dus buiten informeel onderwijs, en vervolgens juridisch daar gevolg aan gegeven is met succes? Denk je dat je makkelijk de label 'haat' kunt plakken aan iets? Als ik religieus overtuigd ben dat moslims en hindoes in de Hel gaan branden omdat zij Jezus niet accepteren als Heiland, en ik dat verkondig in mijn weekendonderwijs, predik ik dan 'haat'?

- Hoe kunnen overheidsfunctionarissen

religieuze leringen objectief beoordelen? In navolging van de vorige reden: hoe denk je dat zulke inspecteurs zorgvuldig en voldoende gemotiveerd met kennis van inhoud en context betekenis kunnen geven aan wat gezegd, geloofd of gepredikt wordt? Denk je dat de algemene beginselen van besluitvorming/ beoordeling door deze individuen gemaakt kunnen worden? In welke taal overigens? Of moeten weekendscholen Nederlands als verplichte voertaal hanteren? Of sturen ze tolken mee? Theologen? Hermeuntici?

- De vage criteria nodigen uit tot willekeurige handhaving. Dat is al gebleken bij banken die moslims en hun rekeningen zomaar sluiten of op andere manieren het leven zuur maken. Zo erg dat zo'n woordvoerder over de Wwft zei dat de banken maar zelf invulling gaven aan de uitvoeringen en streng handelden om maar

niet boetes te krijgen van de NLse overheid: tja, dan is het makkelijk of de kleine (getalmatige) minderheid van Marokkaanse, Turkse e.a. niet-Westerse achternamen van cliënten maar extra in het vizier te nemen. De willekeur was dus - net als een beetje bij de Toeslagenaffaire - gericht op bepaalde 'persoonskenmerken' omdat het kan: laten we die type mensen kiezen, dachten ze, zomaar.

- Het wetsvoorstel schendt het principe van scheiding van kerk en staat. Dit hoef ik niet eens uit te leggen, maar ik weet niet wie dit leest, dus zeg er toch iets over: lees uit Van Stiphout's proefschrift *Scheiding van kerk en staat en de ontwikkeling van de kerk tot een zelfstandige geloofsgemeenschap. Studies over de rooms-katholieke kerk vanuit juridisch perspectief (1790-1965)* voor een goed begrip van de (historische ontwikkeling en

betekenis) van die scheiding. Daarin is juist de vrijheid van religieuze gemeenschappen om zelf invulling/inhoud te geven aan hun geloofsbeleving beschermd en strikt gescheiden van overheidsbemoeienis.

6. Historische context

- Dit volgt op een verontrustend patroon van het targeten van religieuze minderheden in Europa. Zijn we de joden van Europa vergeten die systematisch vervolgd en/of racistisch bejegend zijn in de moderne tijd door christelijk Europa?

- Vergelijkbare historische precedents van staatsinmenging in religieus onderwijs hebben geleid tot vervolging. Hier heb je veel voorbeelden van in Europa, waarvan de meest meedogenloze de pauselijke inquisitie was in katholieke landen. Maar ook de gereformeerden van de Lage

Landen kenden na de 80 jarige oorlog praktijken van vervolging van katholieke en joodse minderheden.

- Het doet denken aan pogingen uit het koloniale tijdperk om religieuze praktijken te controleren en te "beschaven". Ook hiervan zijn er voorbeelden.

7. Democratische principes

- Het wetsvoorstel ondermijnt de kernwaarden van democratisch pluralisme en diversiteit

- Het suggereert dat sommige religieuze groepen tweederangsburgers zijn. Dit hoeft niet op papier te staan, want het gaat vooral om de praktijk. Zuid-Afrika, Israël e.a. apartheidsregimes hebben tweederangsburgers en dubbele maatstaven, vaak zonder daar specifieke wet- en regelgeving voor te formuleren. Ook NL: denk maar aan het mogelijk

bestrafen van NLse burgers met een tweede nationaliteit die anders bestraft kunnen worden dan NLers met 1 NLse nationaliteit.

- Het schendt de plicht van de staat om de rechten van minderheden te beschermen.
- Het brengt de neutraliteit in gevaar die vereist is van seculiere regeringen.

8. Betere alternatieven

- Investeer in dialoog en betrokkenheid van de gemeenschap.
- Ondersteun door de gemeenschap geleide initiatieven voor onderwijs en integratie. Wantrouw niet, maar ga uit van vertrouwen en als vertrouwen geschaad wordt richt je dan op die daar schuld aan heeft en niet het collectief.
- Focus op sociaaleconomische barrières waarmee minderheidsgemeenschappen worden geconfronteerd. Overigens moet

een overheid zich zo min mogelijk bemoeien met het levensbeschouwelijk en cultureel domein van burgers/mensen. Daar moet juist de vrijheid immens ervaren worden naar eigen goeddunken binnen de grondwet, zoals naar Amerikaans model. Je mag dan Amish maar gek vinden of zelfs haten, maar ze mogen er zijn. Maar jullie/wij (Nlers) willen maar alles bepalen, he? In Amerika mag je gesegreerd leven in je eigen community, zonder anderen tot last te zijn en als je dat wel bent, prima, zolang je geen wetten schendt. Hier in NL moeten we allemaal in een burgerschapskeurslijf? Je mag wel geloven in Jahweh of God, maar niet de Hel en Verdoemenis prediken? Zeggen dat moslim heidenen zijn, afvalligen?

- Versterk bestaande antidiscriminatiebeschermingen.

9. Internationaal rechtsperspectief

- Schendt meerdere internationale mensenrechtenverdragen. Maar goed, dat doet NL vaker. Ik denk als JIJ dit leest dat ik soms uit mijn nek praat, maar 't is zo hoor. NL is niet lang geleden op haar vingers getikt tav leerlingen die verboden worden om in hun eigen taal te spreken op school, door het Europees Hof. Als opleider - met een kleur - heb ik dat een keer opgemerkt op een pabo en de reactie van mijn NLse collega docenten... man man man, wat een verwaande en verontwaardigde reactie! Zo zelfvoldaad! Vinger wijzend naar het buitenland als minderheden verdrukt of onderdrukt worden, maar als we over wereldburgerschap spreken vergeten ze zelf dat ze minderheden niet alleen verbieden om hun eigen moedertaal te gebruiken, maar zelfs minderjarige

kinderem van minderheden daarvoor te straffen!

- Is in strijd met EU-beginselen van godsdienstvrijheid en non-discriminatie. Zie vorig inhoudelijk voorbeeld.
- Kan worden aangevochten bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Ha, precies wat ik net zei. Maar tja, als een Turks kind zelfs op het schoolplein van zijn basisschool een Turks woord spreekt krijgt hij straf. Sociaal-emotioneel (en dus pedagogisch) is dat zó fout.
- Schept gevaarlijk precedent voor andere Europese landen. Doet NL vaker. Zoekt randen op van de rechtsstaat tav minderheden, zoals met de dubbele nationaliteit, of levering van wapens aan een apartheidstaat dat oorlogsmisdrijven pleegt. Ook internationaal, bijvoorbeeld het steunen van de VS in het bombarderen van landen zonder mandaat. NL zou daarom

juist met dit soort wetsvoorstellen nog meer zorgvuldigheid moeten betrachten dan andere Europese landen; zij zijn toch de voorhoeders van mensenrechten, rechtstaat? Andere (oost) Europese landen kunnen zich laten leiden door onze hoge eisen? Land van Spinoza? Erasmus? Wij hebben tot het Hof in DH? NL kan zich dus beter terughoudender instellen inzake zullen onderwerpen, afwachtender en niet experimenteel pionieren iver de ruggen van minderheden zoals ze ook bijna deden met verboden op halal slacht.

10. Impact op sociale cohesie

- Creëert een sfeer van achterdocht en wantrouwen. Wat JIJ tot nu toe leest zal je vast doen denken dat ik ook in wantrouwen ben gegroeid, toch?
- Beschadigt interreligieuze relaties. Ik weet er alles van want ik ben daarin nauw

betrokken. Geloof mij niet op mijn woord, maar ik geef je als tip om ook actief informatie in te winnen bij dialoogverbanden over dit thema.

- Ondermijnt inspanningen voor sociale integratie

- Houdt schadelijke stereotypen over moslims in stand

Het wetsvoorstel vertegenwoordigt een fundamenteel misverstand van zowel godsdienstvrijheid als effectieve benaderingen om extremisme te voorkomen. Het offert fundamentele grondwettelijke rechten op voor een vals gevoel van veiligheid, terwijl het mogelijk juist de problemen creëert die het beweert aan te pakken. Democratische samenlevingen moeten de rechten van minderheden beschermen, en ze niet ondermijnen door discriminerende

wetgeving die vermomd is als openbare veiligheidsmaatregelen. Het wetsvoorstel zal praktisch heel moeilijk uitvoerbaar zijn. Er zijn ook wetten die de uitvoering niet mogelijk maken. Zo citeer ik:

"Verder is de voorgestelde binnentreedbevoegdheid voor de inspectie in kerken op grond van art. 5:20 jo. 5:34 Awb moeilijk voorstelbaar. De vraag is ook hoe deze zich verhoudt tot tekst en ratio van artikel 12 Grondwet en de Algemene wet op het binnentreden, waarin kerken zijn uitgesloten van binnentreden met uitzondering van ontdekking op heterdaad."

Dus hoe ga je een kerk of moskee zomaar betreden? Dat mag niet zomaar volgens onze eigen grondwet. Veel informeel onderwijs vind plaats in moskeeën. Het hele moskeeonderwijs is IN de moskee.

